

GATAVĪBA UN RĪCĪBA NEZINĀMAS IZCELSMES APDRAUDĒJUMA GADĪJUMĀ

VKM plāna 6.pielikuma “Gatavība un rīcība nezināmas izcelsmes apdraudējuma gadījumā” mērķis ir noteikt veselības nozares institūciju rīcību un sadarbību ar citu nozaru iesaistītajām institūcijām nezināmas izcelsmes apdraudējuma un ĀS gadījumā, lai mazinātu postošo ietekmi uz iedzīvotāju veselību.

VKM plāna 6.pielikuma uzdevumi:

- noteikt, kā notiek informācijas apmaiņa starp veselības nozares institūcijām;
- sniegt raksturojumu ĀS reaģēšanas režīmiem;
- noteikt rīcības pasākumus, lai mazinātu nezināmas izcelsmes izraisīta apdraudējuma ietekmi un sekas.

Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes regulai (ES) 2022/2371 (2022. gada 23. novembris) par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1082/2013/ES, nezināmas izcelsmes apdraudējumi ir iekļauti kā viena no nopietnu pārrobežu veselības apdraudējumu kategorijām, kurai katra no ES dalībvalstīm piemēro sabiedrības veselības aizsardzības pasākumus. Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumi ir lēmums vai rīcība, kuras mērķis ir novērst, pārtraukt vai kontrolēt slimību vai piesārņojuma riskus sabiedrības veselībai vai mazināt to ietekmi uz sabiedrības veselību.

Saskaņā ar 2011.gada 13.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.948 “Katastrofu medicīnas sistēmas organizēšanas noteikumi”, lai laikus identificētu ārkārtas situācijas izveidošanās draudus un nodrošinātu nepieciešamās medicīniskās palīdzības koordinēšanu un sniegšanu, ārstniecības personas saskaņā ar ārstniecības iestādē noteikto ziņošanas kārtību ziņo NMPD, ja pēc medicīniskās palīdzības vērsušies pieci cietušie (saslimušie) un vairāk un pastāv profesionāli pamatotas aizdomas, ka veselības kaitējumu tiešas iedarbības rezultātā izraisījuši vieni un tie paši ķīmiskie un fizikālie aģenti, vai ja veselības kaitējums saistīts ar pārtikas produktu, dzeramā ūdens, medikamentu lietošanu, atmosfēras gaisu vai citiem vides faktoriem;

Lai gan nezināmas izcelsmes apdraudējuma izraisīts gadījums/uzliesmojums var būt dabisku vai nejaušu procesu rezultāts, jāņem vērā varbūtība, ka tas var būt radies tīšas kaitīgu vielu izmantošanas dēļ, un tam var būt un var arī nebūt bijis ļaunprātīgs nolūks. Aizdomu gadījumā par tīšu kaitīgu vielu izplatīšanu informācija jānodod VP; tālāk atbildīgās institūcijas rīkojas atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 5.augusta instrukcijā Nr.12 “Instrukcija par atbildīgo institūciju rīcību nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas gadījumā, ja ir aizdomas, ka tas satur sprādzienbīstamas, radioaktīvas, bīstamas ķīmiskas vai bioloģiskas vielas, kā arī, ja konstatētas terora akta pazīmes” noteiktajai kārtībai.

Pazīmes, kas var liecināt par nezināmas izcelsmes apdraudējumu:

- pēc palīdzības pie ārstniecības personas, ārstniecības iestādē vai NMPD vēršas pacienti:
 - ar pazīmēm vai simptomiem, kas neatbilst nevienai zināmai klīniskai ainai;
 - ar zināmas etioloģijas slimību, kas parasti nav reģistrēta Latvijā vai reģistrēta vietā, kur tā līdz šim nav novērota;
 - ar nezināmas izcelsmes apdraudējuma izraisītām komplikācijām; slimības/apdraudējuma izplatīšanās ceļš ir neierasts vai nezināms;
- konstatēta zināmas etioloģijas slimība ar netipisku norisi, piemēram, nepakļaujas standarta terapijai, ir gadījumam neraksturīgi simptomi un / vai neparasti smaga slimības klīniskā gaita (netipiski augsti letalitātes rādītāji).

Lai nodrošinātu sagatavošanos ĀS pārvaldīšanai, veselības nozares institūcijas ikdienas režīmā veic plānošanas/preventīvos pasākumus.

Plānošana/preventīvie pasākumi

Tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai novērstu vai mazinātu apdraudējuma/ĀS draudus.

Situācijas apraksts: nav konstatēts nezināmas izcelsmes apdraudējums.

Stratēģiskās darbības:

- Plānot iesaistīto institūciju rīcību nezināmas izcelsmes izraisītu apdraudējumu un ĀS gadījumiem, t.sk., veikt personāla apmācību.
- Nodrošināt nezināmas izcelsmes saslimšanas uzraudzību, epidemioloģiskās kontroles pasākumus un prognozēšanu.
- Plānot un uzturēt medicīnisko (zāles, IAL) resursu rezerves valsts, nozares un institūciju (ārstniecības iestādes, t.sk. ilgtermiņa sociālās aprūpes institūcijas, kas nodrošina ārstniecības procesu) līmenī.
- Plānot un veidot veselības nozares cilvēkresursa attīstības stratēģiju.
- Plānot un izstrādāt efektīvus informācijas tehnoloģiju (IT) risinājumus saslimušo personu informēšanai, uzraudzībai, datu apmaiņai starp SPKC, NVD u.c. iestādēm, kuras plānots iesaistīt ĀS laikā.
- Plānot laboratoriju iesaistīšanu nezināmas izcelsmes aģenta noteikšanā, ieskaitot līgumu slēgšanu, paraugu loģistiku, operatīvu datu sniegšanu par testēšanas rezultātiem.
- Nodrošināt nezināmas izcelsmes saslimšanas gadījumu uzraudzību, situācijas attīstības prognozēšanu, balstoties uz starptautisko informāciju un uzraudzības datiem valstī,
- Nodrošināt profesionāļu metodisko atbalstu, mācības un sabiedrības izglītošanu.
- Nodrošināt labākās prakses un metožu apgūšanu un ieviešanu.

1. Ārkārtas situācijas režīmu raksturojums

Gatavības reaģēšanas režīms

Tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai sagatavotos nepieciešamajai rīcībai nezināmas izcelsmes izraisīta apdraudējuma gadījumā.

Situācijas apraksts: saņemta informācija par nezināmas izcelsmes aģenta izraisītu notikumu citā valstī, pastāv situācijas attīstības iespēja ar potenciālu skart Latviju. Tiek saņemti PVO un ECDC situācijas analīzes un riska novērtējuma dati, kā arī ieteikumi valstīm, informācija par Eiropas Komisijas un citu ES institūciju lēmumiem. Nezināmas izcelsmes aģenta izraisīts notikums Latvijā, nav nepieciešams realizēt darbības, kas pārsniedz ikdienā noteiktās funkcijas un uzdevumus, kā arī saslimušo, cietušo skaits nerada papildus slogu veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanai.

Stratēģiskās darbības:

- Nodrošināt apziņošanu un informācijas apmaiņas mehānisma aktivizēšanu.
- Sasaukt VM Ārkārtas vadības grupu.
- Nodrošināt sabiedrības un pakalpojumu sniedzēju, ražotāju informēšanu par situāciju un nepieciešamo sabiedrības veselības pasākumu veikšanu.
- Nodrošināt gadījuma definīciju un paziņošanu/uzraudzību.
- Apzināt laboratoriju testēšanas iespējas, kapacitāti un gatavību uzsākt laboratorisko paraugu izmeklēšanu ar noteiktām metodēm.
- Nodrošināt situācijas monitoringu, prognozēšanu un modelēt iespējamās attīstības scenārijus.
- Apzināt pieejamos un prioritāros valsts, nozares, institūciju resursus un aktualizēt pieprasījuma/izsniegšanas algoritmus.
- Aktualizēt un uzsākt lietot datu apmaiņas algoritmus un IT risinājumus starp iesaistītajām institūcijām, lai apmainītos ar saslimušo, cietušo, kontaminēto personu datiem, apdraudējuma risku mazināšanai (t.sk.policiju).
- Ieteikumi un rīcība ceļotājiem/pārvadātājiem.
- Ieteikumi un rīcība sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējiem, darba devējiem, ārstniecības iestādēm, sociālās aprūpes iestādēm, izglītības iestādēm u.c..
- Proaktīvā komunikācija ar sabiedrību, dezinformācijas apkarošana.
- Pastiprināta nezināmas izcelsmes saslimšanas gadījumu uzraudzība, situācijas attīstības prognozēšana, balstoties uz starptautisko informāciju un uzraudzības datiem valstī.
- Laboratoriju iesaistīšanās nezināmas izcelsmes aģenta noteikšanā.

Ārkārtas reaģēšanas režīms

Tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai mazinātu vai likvidētu postošos apstākļus un to izraisītās sekas, novērstu vai mazinātu kaitējumu cilvēkiem, videi un īpašumam. Nepieciešams ieviest kontroles pasākumus pastiprinātā režīmā un/vai noteikt veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanas izmaiņas un/vai noteikt citus pasākumus, lai mazinātu postošo ietekmi uz veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanu, iedzīvotāju veselību.

Situācijas apraksts: Nezināmas izcelsmes aģenta izraisīts notikums Latvijā, kuras mazināšanai ir nepieciešams aktivizēt darbības, kas pārsniedz ikdienā noteiktās funkcijas un uzdevumus.

Tiek saņemti PVO un ECDC situācijas analīzes un riska novērtējuma dati, kā arī ieteikumi valstīm, informācija par Eiropas Komisijas un citu ES struktūru lēmumiem.

Stratēģiskās darbības:

- Pasākumi, kas minēti iepriekšējos ĀS reaģēšanas režīmos.
- Nodrošināt VM ārkārtas vadības grupas darbību un situācijas koordināciju.
- Noteikt un nodrošināt situācijas monitoringu, gadījumu epidemioloģisko izmeklēšanu.

- Apzināt slimības ierosinātāja dabu un raksturot slimības norisi.
- Iesaistīt laboratorijas laboratorisko izmeklējumu veikšanā atbilstoši vajadzībai un noteiktam testēšanas algoritmam.
- Noteikt prioritāro veselības aprūpes pakalpojumu nepārtrauktību, kas tiks realizēta ārkārtas situācijas laikā atbilstoši resursu pieejamībai un situācijai (neatliekamā medicīniskā palīdzība, akūtā palīdzība, dzīvību glābjošās operācijas u.c).
- Noteikt resursu sadali starp iesaistītajām institūcijām atbilstoši noteiktajām prioritātēm un situācijai.
- Nodrošināt profilakses veikšanu.
- Informācijas un rekomendāciju sniegšana par notikumu pašvaldībām, izglītības, labklājības un citām institūcijām.
- Iesaistīt pašvaldības kontroles pasākumu organizēšanā un koordinēšanā.

Ārkārtas situācija veselības nozarē

Tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai mazinātu vai likvidētu postošos apstākļus un to izraisītās sekas, novērstu vai mazinātu kaitējumu cilvēkiem, videi un īpašumam. Nepieciešams ieviest kontroles pasākumus pastiprinātā režīmā un/vai noteikt veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanas izmaiņas un/vai piesaistīt papildus resursus veselības aprūpes sistēmai un/vai noteikt citus pasākumus, lai mazinātu postošo ietekmi uz veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanu, iedzīvotāju veselību.

Situācijas apraksts: nezināmas izcelsmes aģenta izraisīts notikums Latvijā, kura mazināšanai ir nepieciešams aktivizēt darbības, kas pārsniedz ikdienā noteiktās funkcijas un uzdevumus, kā arī būtiski ietekmē veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanu.

Stratēģiskās darbības:

- Pasākumi, kas minēti iepriekšējos ĀS reaģēšanas režīmos.
- Noteikt un nodrošināt gadījumu epidemioloģisko izmeklēšanu atbilstoši pieejamiem resursiem un prioritātēm.
- Nodrošināt prioritāro veselības aprūpes pakalpojumu nepārtrauktību ĀS laikā (neatliekamā medicīniskā palīdzība, akūtā palīdzība, dzīvību glābjošās operācijas u.c).
- Nodrošināt resursu sadali starp iesaistītajām institūcijām atbilstoši noteiktajām prioritātēm.
- Nodrošināt krīzes komunikāciju ar sabiedrību.
- Ieviest veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanas ierobežojumus (saglabājot tos veselības aprūpes pakalpojumus, kuri ir dzīvību glābjošie un kuriem nepieciešams nodrošināt terapijas nepārtrauktību).

Atjaunošanas pasākumi

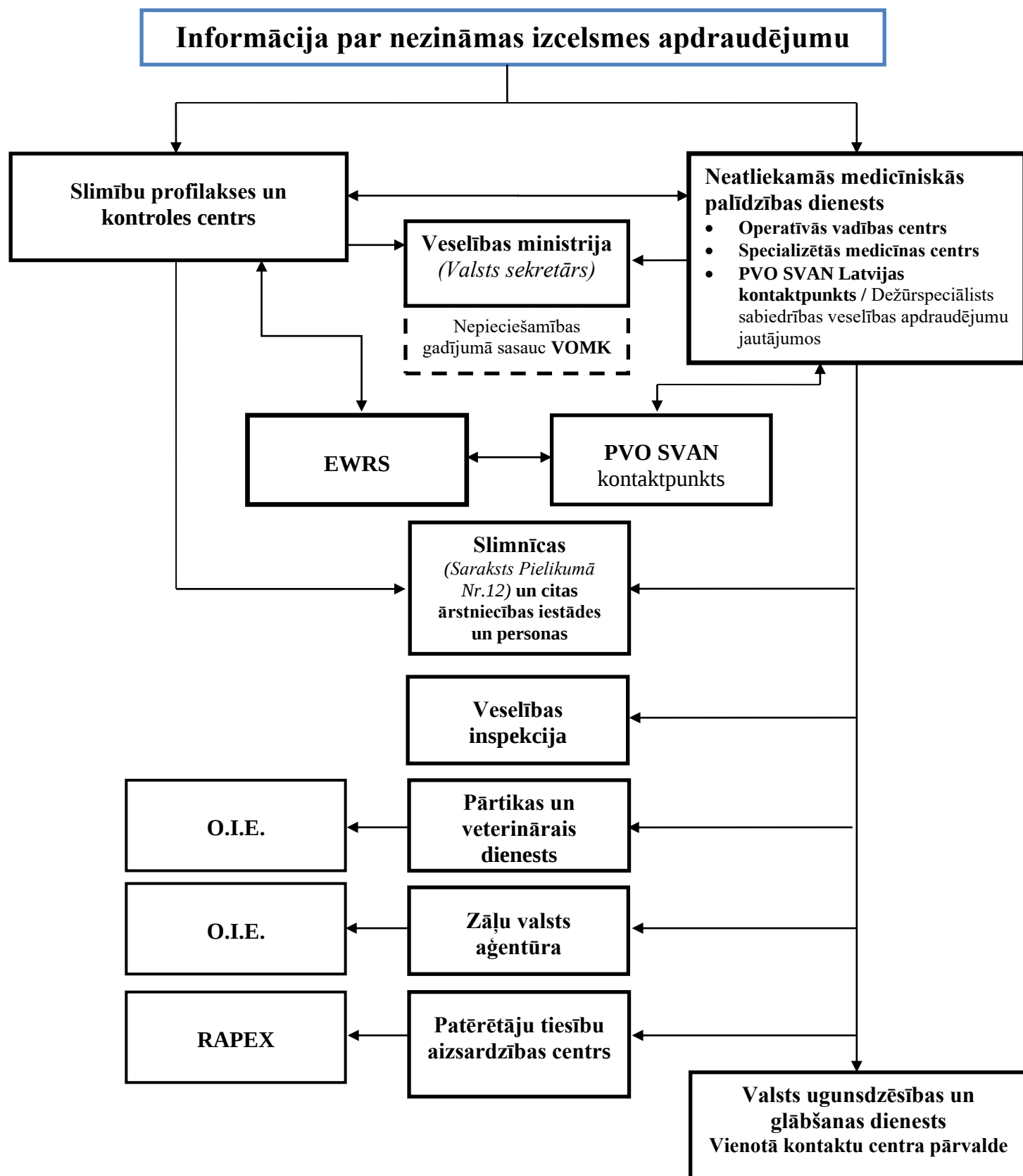
Tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai pēc nezināmas izcelsmes izraisīta notikuma /ĀS atjaunotu veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanu ikdienas režīmā un noteiktu pasākumus, kuri jāpielāgo un jāievieš ikdienas režīmā.

Situācijas apraksts: neskaidras etioloģijas izraisīta ĀS ir mazinājusies un veselības aprūpes pakalpojumu kapacitāte vairs netiek pārsniegta.

Stratēģiskās darbības:

- Pakāpeniski nodrošināt veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu ikdienas režīmā.
- Pakāpeniski pārtraukt pastiprinātās slimības uzraudzības/zīņošanas aktivitātes, kas nav nepieciešamas.
- Noteikt slimības uzraudzības/zīņošanas kārtību, pielāgojot to ikdienas režīmam.
- Uzraudzīt situāciju, lai noteiktu slimības/ atkārtota uzliesmojuma sākumu.
- Sekot slimības klīniskās norises izmaiņām un rezistencei pret zālēm.
- Nodrošināt slimības uzraudzību un kontroli ikdienas režīmā vai noteiktiem pagaidu pasākumiem.
- Nodrošināt veikto kontroles un ierobežošanas pasākumu efektivitātes izvērtējumu.
- Izvērtēt veikto darbību efektivitāti apdraudējuma/ĀS laikā.

2. Informācijas apmaiņas un reaģēšanas aktivizācijas shēma

Nezināmas izcelsmes apdraudējuma/ĀS gadījumā situācijas pārvaldīšanā ir iesaistītas veselības nozares un citu nozaru atbildīgās institūcijas.

Iesaistīto institūciju kompetence:

<i>Veselības inspekcija</i>	Tiek iesaistīta, ja pastāv profesionāli pamatotas aizdomas par to, ka nezināmas izcelsmes apdraudējums ir saistīts ar: - profilakses un pretepidēmijas prasību pārkāpumiem, neatbilstošu izpildi jebkurā objektā Latvijas Republikas teritorijā; - vides veselību, dzeramā ūdens un peldūdeņu kvalitāti, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu tirdzniecību un profesionālo lietošanu (dezinfekcijā, dezinsekcijā, deratizācijā); - zāļu ražošanā un zāļu izplatīšanā iesaistīto zāļu lieltirgotavu un aptieku darbību; - zāļu, aktīvo vielu un palīgvielu izplatīšanu, ja konstatēts, ka tās ir nekvalitatīvas vai viltotas. Nepieciešamības gadījumā VI aptur attiecīgo zāļu, aktīvo vielu vai palīgvielu izplatīšanu līdz to kvalitātes galīgai noskaidrošanai, kā arī informē tiesībsargājošās institūcijas; medicīnas ierīču izplatīšanu un ekspluatāciju, ja konstatēts, ka tās ir neatbilstošas, bīstamas vai viltotas. Nepieciešamības gadījumā VI aptur attiecīgo medicīnas ierīču izplatīšanu un/vai ekspluatāciju līdz to kvalitātes un atbilstības galīgai noskaidrošanai.
<i>Zāļu valsts aģentūra</i>	Tiek iesaistīta, ja pastāv profesionāli pamatotas aizdomas par to, ka nezināmas izcelsmes apdraudējums ir saistīts ar: - zāļu kvalitāti, drošumu un piegādes pārtraukumiem; - ar zāļu lietošanu saistītām izraisītām blakusparādībām.
<i>Pārtikas un veterinārais dienests</i>	Tiek iesaistīts, ja pastāv pamatotas aizdomas par to, ka nezināmas izcelsmes apdraudējums ir saistīts ar: - pārtikas produktu, noteiktās grupās ietilpstošas pārtikas un uztura bagātinātāju lietošanu; - materiālu un izstrādājumu, kas paredzēti saskarei ar pārtiku, lietošanu; - veterināro uzraudzību, kontroli un drošību; robežkontroli — pārtikas ieviešanu valstī, fitosanitārajai kontrolei pakļauto produktu, veterinārajai uzraudzībai pakļauto produktu, kā arī citu preču un produktu ieviešanu, izvešanu vai pārvadāšanu tranzītā.
<i>Patērētāju tiesību aizsardzības centrs</i>	Tiek iesaistīts, ja pastāv pamatotas aizdomas par to, ka nezināmas izcelsmes apdraudējums ir saistīts ar: - nepārtikas preču (izņemot sadzīvē lietojamās ķīmiskās vielas un ķīmiskos produktus, medicīnas preces, zāles, veterinārās zāles, kosmētiskos un dzīvnieku kopšanas līdzekļus, kā arī farmaceitiskos un veterinārfarmaceutiskos produktus) tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu.

3. Plānošanas/preventīvie pasākumi veselības nozares gatavības stiprināšanai nezināmas izcelsmes izraisīta apdraudējuma un ārkārtas situācijas gadījumā

Plānošanas/preventīvie pasākumi

Tēma	Pasākums	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība un koordinācija	Izstrādāt un regulāri aktualizēt VKM plāna 6.pielikumu “Gatavība un rīcība nezināmas izcelsmes apdraudējuma gadījumā”.	NMPD	SPKC, VI, NVD, ZVA
	Piedalīties pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas darbā, sniegt atbalstu sadarbības teritoriju civilās aizsardzības plāna izstrādāšanā.	CAK pārstāvji no VM padotības iestādēm un ārstniecības iestādēm	
	Ne retāk, kā 1x gadā izvērtēt esošos normatīvos aktus, kas reglamentē veselības nozares institūciju pienākumus un rīcību nezināmas izcelsmes izraisīta apdraudējuma un ĀS gadījumā. Nepieciešamības gadījumā tos aktualizēt, ņemot vērā iepriekšējā apdraudējumā vai ĀS identificētos riskus un apgrūtinājumus, nodrošinot rīcību.	VM	NMPD, SPC, VI, NVD, ZVA
	Sniegt informāciju ārstniecības iestādēm un citām institūcijām par VKM plāna 6.pielikumā “Gatavība un rīcība nezināmas izcelsmes apdraudējuma gadījumā” noteiktiem uzdevumiem un sadarbības mehānismiem efektīvai apdraudējuma/ ĀS pārvarēšanai.	NMPD	
	Nodrošināt mācības un mācību treniņus par rīcību nezināmas izcelsmes saslimšanas gadījumu izraisīta apdraudējuma un ĀS gadījumā.	NMPD	
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Izstrādāt veselības nozares komunikācijas plānu nezināmas izcelsmes izraisīta apdraudējuma un ĀS gadījumiem.	VM	
	Noteikt un apmācīt runas personas – atbilstošajā jomā kompetentus veselības aprūpes pārstāvjus, kuriem sabiedrība uzticas un kuras ir atpazīstamas.	VM	Iesaistītās institūcijas
	Veikt mediju monitoringu un nodrošināt reaģēšanu uz baumām un viltus ziņām.	Visas institūcijas	Iesaistītās institūcijas
Informācijas apmaiņa starp institūcijām	Noteikt un aktualizēt informācijas apmaiņas kārtību VKM plāna 6.pielikumā “Gatavība un rīcība nezināmas izcelsmes apdraudējuma gadījumā” veselības nozares institūciju un ārstniecības iestāžu starpā nezināmas izcelsmes izraisītu apdraudējumu un ĀS gadījumiem.	NMPD	
	Nodrošināt visu iesaistīto institūciju kontaktinformācijas aktualizāciju ne retāk kā 1x gadā.	NMPD	

Ar Veselības ministrijas «PIRMEPARDATUMS».
rīkojumu Nr. «DOKREGNUMURS» apstiprinātā
Valsts katastrofu medicīnas plāna
6.pielikums

Epidemioloģiskās drošības pasākumi	Izveidot, uzturēt un attīstīt digitālās epidemioloģiskās uzraudzības rīkus: elektronisko ziņošanas sistēmu (elektroniskais steidzamais paziņojums), elektronisko pacientu aptaujas (pašdeklarēšanās) anketu un integrēto informācijas sistēmu epidemioloģiskās uzraudzības datu uzskaitē, apkopošanai un analīzei.	SPKC	NVD
	Izveidot un uzturēt epidemioloģiskās izmeklēšanas kārtību nezināmas izcelsmes apdraudējumu gadījumiem.	SPKC	Iesaistītās institūcijas
	Pēc nepieciešamības uzraudzīt SPKC rekomendācijās noteikto profilakses/kontroles pasākumu ieviešanu.	VI	
Resursi / rezerves	Noteikt nepieciešamo medicīnisko resursu (IAL, slimnīcas gultu, medikamentu un medicīnas ierīču) krājumu apmēru apdraudējuma gadījumam.	VM, NMPD	NVD, ZVA
	Izveidot un uzturēt operatīvu informācijas apkopošanas kārtību par izmantotajiem un pieejamajiem resursiem nezināmas izcelsmes izraisīta apdraudējuma un ĀS laikā.	NMPD	
	Izveidot un uzturēt informācijas uzskaiti par stacionāro ārstniecības iestāžu esošo resursu nodrošinājumu un papildus nepieciešamajiem medicīnas resursiem.	VM, NMPD	NVD
	Izveidot un uzturēt informācijas uzskaiti par Veselības ministrijas padotības institūciju esošo resursu nodrošinājumu un papildus nepieciešamajiem resursiem.	VM, NMPD	
	Regulāri sekot rezervēs pieejamo medicīnisko resursu apjomam, uzraudzīt tā piemērotību un gatavību lietot nezināmas izcelsmes izraisīta apdraudējuma vai ĀS laikā.	NMPD, ārstniecības iestādes	SPKC, profesionālās asociācijas
	Medicīniskajām ierīcēm - pēc pieprasījuma izstrādāt kritērijus/vadlīnijas un/vai pēc uzaicinājuma piedalīties noteikto prasību ievērošanas novērtēšanā. Uzraudzīt farmācijas jomu regulējošo normatīvo aktu izpildi attiecībā uz cilvēkiem paredzēto zāļu un aktīvo vielu apriti.	VI	
	Nodrošināt dalību EK kopīgo iepirkumu procedūrās un veikt iepirkumus atbilstoši noteiktajām prioritātēm.	NVD	
	Slēgt sadarbības līgumus ar izglītības iestādēm par papildus medicīnas studentu un brīvprātīgo iesaistīšanu slimnieku veselības aprūpē apdraudējuma un ĀS laikā.	VM, iesaistītās institūcijas	
Veselības aprūpe	Izstrādāt un regulāri aktualizēt slimnīcas KM plānu.	NMP slimnīcas	
	Koordinēt slimnīcu KM plānu izstrādi un aktualizāciju.	NMPD	
	Noteikt kārtību liela skaita mirušo pacientu pārvietošanai no ārstniecības iestādēm un mājvietām, lai tos kremētu / apbedītu un reģistrētu nāves faktu.	VM, VTMEC; RAKUS Patoloģijas centrs	VI, SPKC
	Izstrādāt priekšlikumus plānveida neatliekamās palīdzības sniegšanā un veselības aprūpē.	VM	Iesaistītās institūcijas

	Regulāri plānot un apkopot informāciju par Hospitalizācijas plāna izmaiņām.	NVD	SPKC
Laboratorija	Koordinēt un monitorēt laboratoriskās izmeklēšanas iespējas un kapacitāti.	RAKUS NRL BIOR	
	Piedalīties testēšanas kvalitātes pārbaudē un iesaistīties laboratorisko testu validēšanā.	RAKUS NRL BIOR	
	Sagatavot stratēģiju un mehānismu kā koordinēt laboratoriju tīkla darbību nezināmas izcelsmes apdraudējuma/ĀS gadījumā.	RAKUS NRL BIOR	
	Pēc nepieciešamības veikt aptauju laboratoriju iesaistīšanai nezināmas izcelsmes aģenta noteikšanā (t. sk. izbraukumos), kas paredz paraugu loģistiku un operatīvu datu sniegšanu par testēšanas rezultātiem, un slēgt līgumus ar privātām laboratorijām par valsts apmaksātas testēšanas nodrošināšanu ĀS gadījumā.	NVD	RAKUS NRL SPKC
Starptautiskie pārvadājumi / robežšķērsošanas punkti / ceļošana	Sniegt konsultācijas un informāciju robežšķērsošanas vietām un pasažieru pārvadātājiem, lai noteiktu kārtību un izstrādātu plānu neparedzētu sabiedrības veselības apdraudējuma situāciju novēršanai.	NMPD	SPKC

4. Atbildības un rīcības pasākumi nezināmas izcelsmes izraisīta apdraudējuma un ārkārtas situācijas gadījumā atbilstoši ārkārtas situācijas reaģēšanas režīmam

Gatavības reaģēšanas režīms

Tēma	Pasākums	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība un koordinācija	Integrēt PVO un ECDC ieteikumus konkrētās situācijas uzraudzībai un pārvaldīšanai VKM plāna 6.pielikumā "Gatavība un rīcība nezināmas izcelsmes apdraudējuma gadījumā" un institūciju rīcībā.	NMPD, SPKC	VM, NVD, VI, ZVA
	Atbilstoši sniegtajai informācijai izvērtēt un noteikt VM Ārkārtas vadības grupas sastāvu un noteikt darbības regularitāti.	VM	VM padotības iestādes
	Sasaukt VM ārkārtas vadības grupu situācijas vērtēšanai un priekšlikumu apkopošanai par veselības nozares darbu apdraudējuma gadījumā.	VM	VM padotības iestādes
	Sasaukt VOMK sēdi lēmumu pieņemšanai par rīcību Veselības nozares institūcijās. Sniegt informāciju par situāciju atbilstoši kompetencei. Noteikt veselības nozares reaģēšanas režīma līmeni.	VM	Iesaistītās institūcijas atbilstoši kompetencei un identificētajam

		apdraudējumam	
Nodrošināt VM padotības iestāžu darbību atbilstoši iestādes kārtības noteiktajām procedūrām/plāniem rīcībai ĀS vai to draudu gadījumā un darbības nepārtrauktības nodrošināšanai atbilstoši iestādes noteiktajam reaģēšanas režīmam, izvērtējot resursu pieejamību.		VM padotības iestādes	
Atbilstoši situācijai apzināt citu nozaru iesaisti apdraudējuma seku novēršanas un likvidēšanas pasākumu realizācijā.		VM	Visas iesaistītās institūcijas
Piedalīties pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas darbā, informēt par nezināmas izcelsmes aģenta izraisīta apdraudējuma situāciju un nepieciešamo profilakses un kontroles pasākumu realizāciju.		CAK pārstāvji no VM padotības iestādēm un ārstniecības iestādēm	
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Nodrošināt sabiedrību un pakalpojumu sniedzējus ar informāciju par nezināmas izcelsmes apdraudējumu, eksponētajām iedzīvotāju grupām, profilakses pasākumiem.	SPKC	
	Regulāri apkopot un analizēt PVO un ECDC sniegto informāciju par apdraudējumu izraisījušās nezināmas izcelsmes aģenta izplatību un ietekmi uz iedzīvotāju veselību un informēt ieinteresētās puses (t.sk. ārstniecības personas) par situāciju Latvijā, un citviet pasaulē.	SPKC	VM, NMPD
	Izstrādāt rekomendācijas iedzīvotājiem un sabiedrības veselības nodrošināšanā iesaistītajām personām, pamatojoties uz PVO un ECDC rekomendācijām.	SPKC	VM, NMPD
	Sagatavot informatīvus un skaidrojošus materiālus (t.sk. bukletus un plakātus) sabiedrībai, veselības aprūpes profesionāļiem, pakalpojumu sniedzējiem un sociālās aprūpes profesionāļiem.	SPKC	VM, NMPD
	Regulāri informēt plašsaziņas līdzekļus un/vai organizēt preses konferences, sadarbojoties ar veselības aprūpes un sabiedrības veselības profesionāļiem. Aktuālo informāciju ievietot interneta tīmekļa vietnēs.	VM, SPKC	NMPD
Informācijas apmaiņa starp institūcijām	Saskaņot informācijas apmaiņas algoritmu un regularitāti veselības nozares un citu nozaru institūciju starpā atbilstoši VKM plāna 6.pielikumā "Gatavība un rīcība nezināmas izcelsmes apdraudējuma gadījumā" noteiktam.	NMPD	VM, SPKC, NVD, VI, ZVA
	Nodrošināt informācijas apmaiņu atbilstoši VKM plāna 6.pielikumam "Gatavība un rīcība nezināmas izcelsmes apdraudējuma gadījumā".	Iesaistītās institūcijas	

Epidemioloģiskās drošības pasākumi	Nodrošināt informācijas saņemšanu un nosūtīšanu, izmantojot PVO un ES informācijas kanālus (piem., SVAN, EWRS).	SPKC, NMPD	VM
	Nodrošina informācijas saņemšanu un nosūtīšanu EK ātrās ziņošanas sistēmā RAPEX.	VI, PTAC	
	Ieviest nezināmas izcelsmes aģenta izraisīto saslimšanas gadījumu epidemioloģiskās uzraudzības gadījuma definīciju atbilstoši PVO un ECDC ieteikumiem.	SPKC	
	Veikt epidemioloģisko izmeklēšanu, t.sk. eksponēto personu atklāšanu, organizēt vides objektu un eksponēto personu laboratorisko pārbaudi, organizēt profilakses pasākumus (t.sk., ierobežojošos pasākumus izglītības iestādēs, ārstniecības iestādēs, u.c. objektos).	SPKC	
	Uzraudzīt, t.sk. kontrolēt, normatīvajos aktos noteikto prasību ieviešanu un izpildi. Pēc nepieciešamības uzraudzīt SPKC rekomendācijās noteikto profilakses/kontroles pasākumu ieviešanu.	VI	
	Sniegt informāciju veselības nozares profesionāļiem par noteiktiem un ieviestiem profilakses/kontroles pasākumiem dažādām iedzīvotāju grupām.	SPKC	NMPD
	Nodrošināt slimo, ekponēto personu apzināšanu un noteikt ierobežojošos pasākumus, ja tie ir noteikti, ņemot vērā nezināmas izcelsmes aģenta īpatnības un izplatīšanās ceļus.	Ārstniecības iestādes SPKC	VI
Resursi / rezerves	Nodrošināt nezināmas izcelsmes saslimšanas gadījumu, kas izraisījuši apdraudējumu uzraudzību, ja nepieciešams sniegt priekšlikumus VM par nepieciešamajiem pasākumiem uzraudzības pastiprināšanai.	SPKC, RAKUS NRL	VM
	Analizēt rezervēs pieejamo medicīnisko resursu apjomu, novērtēt tā piemērotību konkrētā apdraudējuma seku novēršanai.	NMPD	VM
	Izvērtēt esošos medikamentu krājumus, plānotās piegādes un plānot nepieciešamo papildus medikamentu iegādi.	VM	ZVA, NVD
	Organizēt papildus medicīnisko resursu – medikamenti, medicīnas ierīces, IAL iegādes veselības nozares vajadzībām.	VM	Iesaistītās institūcijas
	Organizēt un veikt centralizētu laboratorijas aprīkojuma, piederumu, reaģentu iepirkumu veselības nozares vajadzībām.	NVD	RAKUS NRL
	Organizēt veselības nozares papildus iegādāto medicīniskos resursu centralizētu uzglabāšanu.	VM, NVD, NMPD	Iesaistītās institūcijas
	Apkopot informāciju par stacionāro ārstniecības iestāžu esošo resursu nodrošinājumu un papildus nepieciešamajiem medicīniskajiem resursiem.	VM, NMPD	NVD
	Noteikt atbildīgo institūciju par papildus iegādāto medicīnisko resursu izdales koordinēšanu veselības nozares	VM	

Veselības aprūpe	institūcijām un ārstniecības iestādēm.		
	Pēc pieprasījuma izstrādāt kritērijus/vadlīnijas medicīniskajām ierīcēm noteikto prasību ievērošanai, t.sk. sniegt konsultācijas ārstniecības iestādēm, ražotājiem, piegādātājiem.	VI	
	Uzraudzīt farmācijas jomu regulējošo normatīvo aktu izpildi attiecībā uz cilvēkiem paredzēto zāļu un vakcīnu apriti.	VI	
	Veikt medicīnas studentu atlases procesu, lai nodrošinātu papildus personāla piesaisti ārstniecības iestādēs. Noteikt ārstniecības iestādes un nodaļas, kurās medicīnas studenti tiks nodarbināti.	Iesaistītās institūcijas	
	Rīcība atbilstoši slimnīcas KM plānā noteiktam.	NMP slimnīcas	
	Izvērtēt medikamentu pieejamības nodrošināšanu nezināmas izcelsmes aģenta izraisītu saslimšanas gadījumu ārstēšanai un, atbilstoši pieejamam medikamentu daudzumam, noteikt prioritārās grupas to saņemšanai.	VM	ZVA, NVD, NMPD, SPKC
	Nodrošināt NMP brigāžu darba koordinēšanu un operatīvo vadību, sniedzot NMP un koordinējot cietušo hospitalizācijas plūsmu.	NMPD	
	Nodrošināt specializētās NMP sniegšanas darba koordinēšanu, nepieciešamības gadījumā organizēt brigāžu un ārstu speciālistu nosūtīšanu uz slimnīcām.	NMPD	NMP slimnīcas
	Organizēt medicīniskās palīdzības pieejamību slimnīcu uzņemšanas nodaļās.	NMP slimnīcas	
	Organizēt pacientu pieņemšanu ģimenes ārstu prakses vietā un/vai attālinātas konsultācijas telefoniski vai tiešsaistē.	Ģimenes ārstu prakses	NVD
Laboratorija	Sagatavot un sniegt priekšlikumu par ārstniecības personāla rīcību nezināmas izcelsmes saslimšanas gadījumā, kas izraisījusi vai potenciāli var izraisīt ĀS, diagnostikas, ārstniecības un prevencijas pasākumu jomās.	VM, SPKC	Ārstniecības iestādes, profesionālās asociācijas
	Veikt hospitalizēto pacientu uzskaiti.	NVD	NMPD
	Veikt pārvešanas gadījumu uzskaiti.	NVD, NMPD	
Laboratorija	Iegādāties atbilstošos testēšanas materiālus. Koordinēt savlaicīgu laboratorisko diagnostiku nodrošināšanu gan nacionālajā, gan lokālajā līmenī.	RAKUS NRL, BIOR	
	Piedalīties testēšanas kvalitātes pārbaudē un iesaistīties laboratorisko testu validēšanā nezināmas izcelsmes slimību gadījumā.	RAKUS NRL, BIOR	
	Koordinēt un monitorēt laboratoriskās izmeklēšanas iespējas un kapacitāti.	RAKUS NRL, BIOR	

Starptautiskie pārvadājumi/ robežšķērsošanas punkti / ceļošana	Sniegt priekšlikumus par līgumu slēgšanu starp NVD un privātajām laboratorijām par pakalpojuma izpildi	RAKUS NRL, BIOR	
	Apzināt laboratoriju testēšanas iespējas, gatavību un kapacitāti (cik testēt, kur nodrošināt paraugu ņemšanu, savākšanu) iesaistīties testēšanā, kādas metodes ir pieejamas un var nodrošināt testēšanu.	RAKUS NRL, BIOR	
	Izplatīt informāciju par nezināmas izcelsmes aģenta izraisītas slimības apdraudējumu, profilakses un nepieciešamajiem rīcības pasākumiem tūroperatoriem, robežšķērsošanas punktiem, Valsts robežsardzei, Ārlietu ministrijai.	NMPD	SPKC
	Nodrošināt informācijas pieejamību par valstīm, uz kurām attiecas īpašie piesardzības pasākumi ceļotājiem.	SPKC	
	Nodrošināt informācijas pieejamību par ieteikumiem un prasībām ieceļojot Latvijā.	Regulāri	SPKC

Ārkārtas reaģēšanas režīms

Tēma	Pasākums	Izpildes laiks	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība un koordinācija	Sniegt informāciju VM par apdraudējuma risku novērtējumu un nepieciešamību izskatīt jautājumu par ārkārtas reaģēšanas režīma izsludināšanu.	1h laikā no izmainītās situācijas konstatēšanas	SPKC vai cita iesaistītā institūcija	
	Sasaukt VM Ārkārtas vadības grupu situācijas izvērtēšanai un priekšlikumu apkopošanai par veselības nozares darbu apdraudējuma gadījumā.	2 h laikā	VM	
	Sasaukt VOMK sēdi lēmumu pieņemšanai par rīcību Veselības nozares institūcijās, lai: - izvērtētu un analizētu visu pieejamo informāciju; - noteiktu kontroles un prevencijas pasākumu apjomu; - izvērtētu iespējamās izmaiņas veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanā; - analizētu nepieciešamā papildus resursa iesaisti un mehānismus.	1 dienas laikā	VM	
	Nodrošināt VM padotības iestāžu darbību atbilstoši iestādes kārtības noteiktajām procedūrām/plāniem rīcībai ĀS vai to draudu gadījumā un darbības nepārtrauktības nodrošināšanai atbilstoši iestādes noteiktajam reaģēšanas režīmam, izvērtējot resursu pieejamību.		VM padotības iestādes	
	Sagatavot informāciju par situāciju un noteikt citu nozaru iesaisti apdraudējuma seku novēršanas un likvidēšanas pasākumu	2 dienu laikā	Veselības ministrs	VOMK; visas iesaistītās institūcijas

Ar Veselības ministrijas «PIRMEPARDATUMS».
rīkojumu Nr. «DOKREGNUMURS» apstiprinātā
Valsts katastrofu medicīnas plāna
6.pielikums

	realizācijā un ziņot KVP.			
	Piedalīties pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas darbā, informēt par nezināmas izcelsmes aģenta izraisīta apdraudējuma situāciju un nepieciešamo profilakses un kontroles pasākumu realizāciju.	Pēc nepieciešamības	CAK pārstāvji no VM padotības iestādēm un ārstniecības iestādēm	
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Nodrošināt informāciju sabiedrībai par nezināmas izcelsmes aģenta saslimšanas gadījumiem, kas izraisa apdraudējumu. Informēt par noteikto profilakses un kontroles pasākumu nepieciešamību un nozīmīgumu.	1h laikā no izmainītās situācijas konstatēšanas	VM	SPKC, NMPD
	Nodrošināt nozares komunikācijas speciālistu, kā arī citu iesaistīto nozaru komunikācijas speciālistu informētību un saskaņotu sadarbību ar masu informācijas līdzekļu pārstāvjiem.	Regulāri	VM	Iesaistītās institūcijas
	Informēt masu medijus par situācijas attīstību valstī, Eiropas Savienībā un pasaulē.	Regulāri, ne retāk kā reizi dienā	VM, SPKC	Iesaistītās institūcijas
	Sniegt informāciju masu medijiem, sabiedrībai par pieņemtajiem lēmumiem veselības nozarē.	Regulāri	VM	
	Atjaunot un aktualizēt tīmekļu vietnēs pieejamo nozares informāciju., par notikumu attīstību un nepieciešamo sabiedrības rīcību.	Ne retāk kā reizi dienā	VM	Iesaistītās institūcijas
	Organizēt preses konferences.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
	Nodrošināt regulāru plašsaziņas līdzekļos publiskotās informācijas monitoringu.	Regulāri, katru dienu	VM	Iesaistītās institūcijas
Informācijas apmaiņa starp iesaistītajām institūcijām	Nodrošināt informācijas apmaiņu atbilstoši VKM plāna 6.pielikumam “Gatavība un rīcība nezināmas izcelsmes apdraudējuma gadījumā”.	Ne vēlāk kā 1h laikā pēc jaunas informācijas saņemšanas	SPKC, NMPD, ĀP	Iesaistītās institūcijas
	Nodrošināt informācijas saņemšanu un nosūtīšanu, izmantojot PVO un ES informācijas kanālus (piem., SVAN, EWRS).	SPKC, NMPD	VM	
	Nodrošināt informācijas saņemšanu un nosūtīšanu EK ātrās ziņošanas sistēmā RAPEX.	VI, PTAC		
	Informēt VRS, ĀM Konsulāro departamentu, Satiksmes ministriju par iespējamu starptautiskas nozīmes apdraudējuma gadījumu vai ja PVO ir noteikusi konkrētu ģeogrāfisko vietu vai teritoriju, attiecībā uz kuru ir noteikti veselības aizsardzības pasākumi.	NMPD, SPKC		

Epidemioloģiskās drošības pasākumi	Pārskatīt un aktualizēt nezināmas izcelsmes aģenta izraisīto saslimšanas gadījumu epidemioloģiskās uzraudzības praksē izmantoto gadījuma definīciju atbilstoši PVO/ECDC rekomendācijām.	Atbilstoši PVO/ECDC sniegtajai rekomendācijai	SPKC	
	Izvērtēt un no jauna noteikt profilakses pasākumus augsta riska grupām, iedzīvotāju grupām, kurām pastāv profesionāls risks, bērniem un visai sabiedrībai.	Pēc nepieciešamības	SPKC	Profesionālās asociācijas, imunizācijas valsts padome
	Sniegt priekšlikumus par ģeogrāfiskajām teritorijām, produktiem un riska grupām, uz kurām būtu attiecināmi kontroles/ierobežojoši pasākumi.	Pēc nepieciešamības	atbildīgā institūcija (atbilstoši kompetencei)	
	Veikt epidemioloģisko izmeklēšanu, t.sk. eksponēto personu atklāšanu, organizēt vides objektu un eksponēto personu laboratorisko pārbaudi, organizēt profilakses un kontroles pasākumus.	1 dienas laikā	SPKC	
	Sniegt informāciju veselības nozares profesionāļiem par noteiktiem un ieviestiem profilakses un kontroles pasākumiem dažādām iedzīvotāju grupām.	2 stundu laikā no pieņemtā lēmuma	VM, SPKC	NVD, NMPD
	Uzraudzīt, t.sk. kontrolēt, ĀS regulējošos normatīvajos aktos noteikto prasību t.sk. kontroles pasākumu ieviešanu un izpildi. Pēc nepieciešamības uzraudzīt SPKC rekomendācijās noteikto profilakses un kontroles pasākumu ieviešanu. Pēc VM norādījuma veikt citus uzdevumus, lai mazinātu slogu VM padotības iestādēs, kas iesaistītas apdraudējuma/ĀS pārvaldībā.	Pēc nepieciešamības	VI	
Resursi / rezerves	Atbilstoši pieejamo medicīnisko resursu apjomam noteikt prioritārās grupas (ambulatorā veselības aprūpe, stacionārā veselības aprūpe) resursu saņemšanai.	Pēc nepieciešamības	VM, VOMK	
	Apkopot informāciju par stacionāro ārstniecības iestāžu esošo resursu nodrošinājumu un papildus nepieciešamajiem medicīnas resursiem.	Regulāri	VM, NMPD	NVD
	Atbilstoši situācijai plānot prioritāri papildus nepieciešamo resursu - medikamenti, medicīnas iekārtas, IAL- iegādes veselības nozares vajadzībām.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
	Organizēt veselības nozares papildus iegādāto medicīniskos resursu centralizētu uzglabāšanu.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
	Organizēt iegādāto medicīnisko resursu piegādes veselības nozares institūcijās un ārstniecības iestādēs.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
	Pēc pieprasījuma izstrādāt kritērijus/vadlīnijas medicīnisko ierīču	Pēc nepieciešamības	VI	

Ar Veselības ministrijas «PIRMEPARDATUMS».
rīkojumu Nr. «DOKREGNUMURS» apstiprinātā
Valsts katastrofu medicīnas plāna
6.pielikums

Veselības aprūpe	atbilstībai prasībām, t.sk. sniegt konsultācijas ārstniecības iestādēm, ražotājiem, piegādātājiem.	as		
	Uzraudzīt un kontrolēt cilvēkiem paredzēto zāļu apriti.	VI		
	Organizēt un veikt centralizētu laboratorijas aprīkojuma, piederumu, reaģentu iepirkumu veselības nozares vajadzībām.	Pēc nepieciešamības	NVD	RAKUS NRL
	Veikt nodarbinātības līgumu slēgšanu ar studentiem par iesaisti veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanā ĀS laikā.	Pēc nepieciešamības	Iesaistītās institūcijas	
	Apkopot informāciju, kurās ārstniecības iestādēs nepieciešama papildus medicīnas personāla piesaiste.	Regulāri	VM , VI	Ārstniecības iestādes
	Apkopot informāciju par vajadzībām, kuras nevar nodrošināt, pārorganizējot veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanas kārtību vai veicot iepirkumus.	Pēc nepieciešamības	VM, VOMK	
	Vērtēt nepieciešamību pieprasīt staptautisko palīdzību un, ja nepieciešams, iesniegt starptautiskās palīdzības pieprasījumu MK.		VM, VOMK	
	Aktualizēt esošās un/vai izstrādāt jaunas diagnostikas un klīniskās vadlīnijas nezināmas izcelsmes aģenta izraisītu saslimšanas gadījumu ārstēšanai.	Pēc nepieciešamības	VM, VM galvenie speciālisti	Iesaistītās institūcijas
	Rīcība atbilstoši slimnīcas KM plānā noteiktam.	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	NMP slimnīcas	
	Izvērtēt medikamentu pieejamības nodrošināšanu nezināmas izcelsmes aģenta izraisītu saslimšanas gadījumu ārstēšanai un, atbilstoši pieejamam medikamentu daudzumam, noteikt prioritārās grupas to saņemšanai.	Pēc nepieciešamības	VM	ZVA, NVD, NMPD, SPKC
	Nodrošināt NMP brigāžu darba koordinēšanu un operatīvo vadību, sniedzot NMP un koordinējot cietušo hospitalizācijas plūsmu.	Pastāvīgi	NMPD	
	Nodrošināt specializētās NMP sniegšanas darba koordinēšanu, nepieciešamības gadījumā organizēt brigāžu un ārstu speciālistu nosūtīšanu uz slimnīcām.	Pastāvīgi	NMPD	NMP slimnīcas
	Organizēt pacientu pieņemšanu ģimenes ārstu prakses vietā un/vai attālinātas konsultācijas telefoniski vai tiešsaistē.	Pastāvīgi	Ģimenes ārstu prakses	NVD
	Nodrošināt slimo, ekponēto personu apzināšanu un noteikt ierobežojošos		Ārstniecības iestādes	VI

	pasākumus, ja tie ir noteikti, ņemot vērā nezināmas izcelsmes aģenta īpatnības un izplatīšanās ceļus.		SPKC	
	Priekšlikumu sniegšana par ārstniecības personāla rīcību nezināmas izcelsmes saslimšanas gadījumu, kas izraisījuši apdraudējumu, diagnostikas, ārstniecības un kontroles pasākumu jomās.	Regulāri	VM, SPKC	
	Izstrādāt priekšlikumus veselības nozares pakalpojuma sniegšanas apjoma un kārtības nodrošināšanai ierobežotu resursu un pakalpojumu pieprasījuma apstākļos.		VOMK	Iesaistītās institūcijas
	Veikt hospitalizēto pacientu uzskaiti.	1x 24h	NVD	NMPD
	Veikt pārvešanas gadījumu uzskaiti	1x 24h	NVD, NMPD	
Laboratorija	Iegādāties atbilstošos testēšanas materiālus. Plānot laboratoriskās diagnostikas nodrošināšanu gan nacionālajā, gan lokālajā līmenī.	Pastāvīgi	RAKUS NRL, BIOR	
	Noteikt laboratoriskās izmeklēšanas kārtību un apjomu, lai nodrošinātu pieejamību izmeklējumiem atbilstoši situācijai un nepieciešamai epidemioloģiskai uzraudzībai.		SPKC, RAKUS NRL, BIOR	
	Piedalīties testēšanas kvalitātes pārbaudē un iesaistīties laboratorisko testu validēšanā nezināmas izcelsmes aģenta gadījumā.	Pastāvīgi	RAKUS NRL, BIOR	
	Koordinēt un monitorēt laboratoriskās izmeklēšanas iespējas un kapacitāti.	Pēc nepieciešamības	RAKUS NRL, BIOR	
Starptautiskie pārvadājumi / robežšķērsošanas punkti / ceļošana	Izplatīt informāciju par nezināmas izcelsmes aģenta izraisītu apdraudējumu, profilakses un nepieciešamajiem rīcības pasākumiem tūrooperatoriem, robežšķērsošanas punktiem, Valsts robežsardzei, Ārlietu ministrijai.	Regulāri	NMPD	
	Nodrošināt informācijas pieejamību par valstīm, uz kurām attiecas īpašie piesardzības pasākumi ceļotājiem.	Regulāri	SPKC	
	Nodrošināt informācijas pieejamību par ieteikumiem un prasībām ieceļojot Latvijā.	Regulāri	SPKC	

Ārkārtas situācija veselības nozarē

Tēma	Pasākums	Izpildes laiks	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība un koordinācija	Sniegt informāciju VM par apdraudējuma riska novērtējumu un nepieciešamību izskatīt jautājumu par ĀS izsludināšanu.	1h laikā no izmainītās situācijas konstatēšanas	SPKC vai cita iesaistītā institūcija	

	Sasaukt VM Ārkārtas vadības grupu situācijas izvērtēšanai un priekšlikumu apkopošanai par veselības nozares darbu ĀS laikā.	2 h laikā	VM	
	Sasaukt VOMK sēdi lēmumu pieņemšanai par rīcību Veselības nozares institūcijās, lai: • izvērtētu un analizētu visu pieejamo informāciju; • noteiktu prevencijas un kontroles pasākumu apjomu; • noteiktu veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanas apjomu un kārtību ierobežojošu resursu apstākļos; • lemtu par papildus resursu pieprasīšanu un iesaisti.	1 dienas laikā	VM	Iesaistītās institūcijas
	Nodrošināt VM padotības iestāžu darbību atbilstoši iestādes kārtības noteiktajām procedūrām/plāniem rīcībai ĀS vai to draudu gadījumā un darbības nepārtrauktības nodrošināšanai atbilstoši iestādes noteiktajam reaģēšanas režīmam, izvērtējot resursu pieejamību.	Regulāri	VM padotības iestādes	
	Sagatavot informāciju par situāciju un noteikt citu nozaru iesaisti apdraudējuma seku novēršanas un likvidēšanas pasākumu realizācijā un ziņot KVP.	2 dienu laikā	VM, Veselības ministrs	VOMK; visas iesaistītās institūcijas
	Piedalīties pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas darbā, informēt par nezināmas izcelsmes izraisīta apdraudējuma situāciju un nepieciešamo pasākumu realizāciju.	Pēc nepieciešamības	CAK pārstāvji no VM padotības iestādēm un ārstniecības iestādēm	
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Nodrošināt informāciju sabiedrībai par ĀS izsludināšanu, profilakses un kontroles pasākumiem un noteiktiem ierobežojumiem veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanā.	1h laikā no izmainītās situācijas konstatēšanas	VM	SPKC, NMPD
	Nodrošināt nozares komunikācijas speciālistu, kā arī citu iesaistīto nozaru komunikācijas speciālistu informētību un saskaņotu sadarbību ar masu informācijas līdzekļu pārstāvjiem.	Regulāri	VM	Iesaistītās institūcijas
	Informēt masu medijus par situācijas attīstību valstī, Eiropas Savienībā un pasaulē.	Regulāri, ne retāk kā reizi dienā	VM, SPC	Iesaistītās institūcijas

Ar Veselības ministrijas «PIRMEPARDATUMS».
rīkojumu Nr. «DOKREGNUMURS» apstiprinātā
Valsts katastrofu medicīnas plāna
6.pielikums

	Sniegt informāciju masu medijiem, sabiedrībai par pieņemtajiem lēmumiem veselības nozarē.	Regulāri	VM	
	Informēt EK Veselības drošības komisijas Veselības komunikatoru darba grupu par situāciju Latvijā. Piedalīties organizētajās sanāksmēs un telekonferencēs. Līdzdarboties informatīvo stratēģisko vadlīniju un plānu, kā arī citu materiālu izstrādē.	Pēc nepieciešamības	VM	SPKC
	Atjaunot un aktualizēt tīmekļu vietnēs pieejamo nozares informāciju., par notikumu attīstību un nepieciešamo sabiedrības rīcību.	Ne retāk kā reizi dienā	VM	Iesaistītās institūcijas
	Organizēt preses konferences.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
	Nodrošināt regulāru plašsaziņas līdzekļos publiskotās informācijas monitoringu.	Regulāri, katru dienu	VM	Iesaistītās institūcijas
Informācijas apmaiņa starp iesaistītajām institūcijām	Nodrošināt informācijas apmaiņu atbilstoši VKMP 6.pielikumam “Gatavība un rīcība nezināmas izcelsmes apdraudējuma gadījumā ”.	Ne vēlāk kā 1h laikā pēc jaunas informācijas saņemšanas	SPKC, NMPD, ĀP	Iesaistītās institūcijas
	Nodrošināt informācijas saņemšanu un nosūtīšanu, izmantojot PVO un ES informācijas kanālus (piem., SVAN, EWRS).	SPKC, NMPD	VM	
	Nodrošināt informācijas saņemšanu un nosūtīšanu EK ātrās ziņošanas sistēmā RAPEX.	VI, PTAC		
	Informēt VRS, ĀM Konsulāro departamentu; Satiksmes ministriju par iespējamu starptautiskas nozīmes apdraudējuma gadījumu vai, ja PVO ir noteikusi konkrētu ģeogrāfisko vietu vai teritoriju, attiecībā uz kuru ir noteikti veselības aizsardzības pasākumi.	NMPD, SPKC		
Epidemioloģiskās drošības pasākumi	Izvērtēt un noteikt profilakses un kontroles pasākumus augsta riska grupām, iedzīvotāju grupām, kurām pastāv profesionāls risks, bērniem un visai sabiedrībai, pamatojoties uz pieejamiem resursiem un konkrētā pasākuma efektivitāti slimības izplatības mazināšanai.	Pēc nepieciešamības	SPKC	Profesionālās asociācijas, imunizācijas valsts padome
	Sniegt priekšlikumus par ģeogrāfiskajām teritorijām, produktiem un riska grupām, uz kurām būtu attiecināmi kontroles/ierobežojoši pasākumi.	Pēc nepieciešamības	atbildīgā institūcija (atbilstoši kompetencei)	

Resursi / rezerves	Veikt epidemioloģisko izmeklēšanu, t.sk. eksponēto personu atklāšanu, organizēt vides objektu un eksponēto personu laboratorisko pārbaudi, organizēt profilakses un kontroles pasākumus.	1 dienas laikā	SPKC	
	Sniegt informāciju veselības nozares profesionāļiem par noteiktiem un ieviestiem profilakses un kontroles pasākumiem dažādām iedzīvotāju grupām.	2 stundu laikā no pieņemtā lēmuma	VM, SPKC	NVD, NMPD
	Uzraudzīt, t.sk. kontrolēt, ĀS regulējošos normatīvajos aktos noteikto prasību t.sk. pretepidēmijas, prasību ieviešanu un izpildi. Pēc nepieciešamības uzraudzīt SPKC rekomendācijās noteikto profilakses/preventīvo pasākumu ieviešanu. Pēc VM norādījuma veikt citus uzdevumus, lai mazinātu slogu VM padotības iestādēs, kas iesaistītas ĀS pārvaldībā.	Pēc nepieciešamības	VI	
	Atbilstoši pieejamo medicīnisko resursu apjomam noteikt prioritārās grupas (ambulatorā veselības aprūpe, stacionārā veselības aprūpe) resursu saņemšanai.	Pēc nepieciešamības	VM, VOMK	
	Regulāri, atbilstoši VOMK lēmumam, apkopot informāciju par stacionāro ārstniecības iestāžu esošo resursu nodrošinājumu un papildus nepieciešamajiem medicīnas resursiem.	Regulāri	VM, NMPD	NVD
	Atbilstoši situācijai plānot prioritāri papildus nepieciešamo resursu - medikamenti, medicīnas iekārtas, IAL-iegādes veselības nozares vajadzībām.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
	Nodrošināt veselības nozares papildus iegādāto medicīnisko resursu centralizētu uzglabāšanu.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
	Organizēt iegādāto medicīnisko resursu piegādes veselības nozares institūcijās un ārstniecības iestādēs.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
	Organizēt un veikt centralizētu laboratorijas aprīkojuma, piederumu, reaģentu iepirkumu veselības nozares vajadzībām.	Pēc nepieciešamības	NVD	RAKUS NRL
	Iesaistīt pieejamo papildus (studenti, veselības aprūpes profesionāļi, kas ikdienā nestrādā veselības nozarē) medicīnas personālu veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanā.	Pēc nepieciešamības	Iesaistītās institūcijas	

Veselības aprūpe	Sagatavot informāciju par vajadzībām, kuras nevar nodrošināt pārorganizējot veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanas kārtību vai veicot iepirkumus.	Pēc nepieciešamības	VM, VOMK	
	Nepieciešamības gadījumā pieprasīt staptautisko palīdzību un iesniegt palīdzības pieprasījumu MK.			
	Aktualizēt esošās un/vai izstrādāt jaunas diagnostikas un klīniskās vadlīnijas slimības ārstēšanai ĀS laikā.	Pēc nepieciešamības	VM, VM galvenie speciālisti	Iesaistītās institūcijas
	Rīcība atbilstoši slimnīcas KM plānā noteiktam.	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	NMP slimnīcas	
	Nodrošināt veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanu atbilstoši VOMK lēmumam. Pasākums var ietvert plānveida pakalpojuma nodrošināšanas izmaiņas, esošo stacionāro gultu pārprofilēšanu, papildus stacionāro gultu izvēršanu, u.c.		NMP slimnīcas; ārstniecības personas	
	Izvērtēt medikamentu pieejamības nodrošināšanu nezināmas izcelsmes aģenta izraisītu saslimšanas gadījumu ārstēšanai un, atbilstoši pieejamam medikamentu daudzumam, noteikt prioritārās grupas to saņemšanai.	Pēc nepieciešamības	VM	ZVA, NVD, NMPD, SPKC
	Nodrošināt NMP brigāžu darba koordinēšanu un operatīvo vadību, sniedzot NMP un koordinējot cietušo hospitalizācijas plūsmu.	Pastāvīgi	NMPD	
	Nodrošināt specializētās NMP sniegšanas darba koordinēšanu, nepieciešamības gadījumā organizē brigāžu un ārstu speciālistu nosūtīšanu uz slimnīcām.	Pastāvīgi	NMPD	NMP slimnīcas
	Organizēt medicīniskās palīdzības pieejamību slimnīcu uzņemšanas nodaļās.	Pastāvīgi	NMP slimnīcas	
	Organizēt pacientu pieņemšanu ģimenes ārstu prakses vietā un/vai attālinātas konsultācijas telefoniski vai tiešsaistē, nodrošinot ambulatorās veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanas nepārtrauktību.	Pastāvīgi	Ģimenes ārstu prakses	NVD
	Nodrošināt slimo, ekponēto personu apzināšanu un noteikt ierobežojošos pasākumus, ja tie ir noteikti, ņemot vērā nezināmas izcelsmes aģenta īpatnības un izplatīšanās ceļus.		Ārstniecības iestādes, SPKC	VI
	Noteikt ārstniecības personāla rīcību nezināmas izcelsmes slimības, kas	Regulāri	VM, SPKC	

Ar Veselības ministrijas «PIRMEPARDATUMS».
rīkojumu Nr. «DOKREGNUMURS» apstiprinātā
Valsts katastrofu medicīnas plāna
6.pielikums

Laboratorija	izraisījusi ĀS, diagnostikas, ārstniecības, profilakses un kontroles pasākumu jomās, ierobežotu resursu apstākļos.			
	Veikt hospitalizēto pacientu uzskaiti.	1x 24h	NVD	NMPD
	Veikt pārvešanas gadījumu uzskaiti.	1x 24h	NVD, NMPD	
Laboratorija	Iegādāties atbilstošos testēšanas materiālus. Koordinēt savlaicīgu laboratoriskās diagnostikas nodrošināšanu gan nacionālajā, gan lokālajā līmenī.	Pastāvīgi	RAKUS NRL, BIOR	
	Noteikt laboratoriskās izmeklēšanas kārtību un apjomu ĀS laikā.		VOMK	VM, RAKUS NRL, SPKC, BIOR
	Koordinēt un monitorēt laboratoriskās izmeklēšanas iespējas un kapacitāti.	Pēc nepieciešamības	RAKUS NRL, BIOR	
Starptautiskie pārvadājumi / robežšķērsošanas punkti / ceļošana	Izplatīt informāciju par infekcijas slimības izraisītu apdraudējumu, profilakses un nepieciešamajiem rīcības pasākumiem tūrooperatoriem, robežšķērsošanas punktiem, Valsts robežsardzei, Ārlietu ministrijai.	Regulāri	NMPD	
	Nodrošināt informācijas pieejamību par valstīm, uz kurām attiecas īpašie piesardzības pasākumi ceļotājiem.	Regulāri	SPKC	
	Nodrošināt informācijas pieejamību par ieteikumiem un prasībām ieceļojot Latvijā.	Regulāri	SPKC	

Atjaunošanas pasākumi / pēcpandēmijas periods

Tēma	Pasākums	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība un koordinācija	Sasaukt VOMK sēdi lēmumu pieņemšanai par Veselības nozares institūciju rīcību atceļot ĀS, lai: - izvērtētu un analizētu visu pieejamo informāciju; - noteiktu preventīvos un kontroles pasākumus, kurus jāturpina realizēt pēc ĀS; - noteiktu veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanas apjomu un kārtību.	VM	Iesaistītās institūcijas
	Izvērtēt un pilnveidot VKM plānu un tā 6.pielikumu "Gatavība un rīcība nezināmas izcelsmes apdraudējuma gadījumā".	NMPD	Iesaistītās institūcijas
	Organizēt ĀS analīzi.	VM	Iesaistītās institūcijas
	Apkopot un izvērtēt informāciju par veselības aprūpes nozares līdzekļu izlietojumu.	VM	Iesaistītās institūcijas

Ar Veselības ministrijas «PIRMEPARDATUMS».
rīkojumu Nr. «DOKREGNUMURS» apstiprinātā
Valsts katastrofu medicīnas plāna
6.pielikums

	Organizēt mācības un stiprināt gatavību nezināmas izcelsmes izraisīta apdraudējuma un ĀS gadījumā.	NMPD	Iesaistītās institūcijas
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Nodrošināt informāciju sabiedrībai par ĀS atcelšanu.	VM	
	Nodrošināt informāciju sabiedrībai par profilakses un kontroles pasākumiem, kas jāturpina ievērot, un pieejamo veselības aprūpes pakalpojuma apjomu un kārtību.	VM	
	Izvērtēt ĀS laikā realizētos ĀS krīzes komunikācijas pasākumus un pilnveidot ĀS krīzes komunikācijas noteiktos pasākumus VKM plānā.	VM, NMPD	Iesaistītās institūcijas
Informācijas apmaiņa starp iesaistītajām institūcijām	Nodrošināt informācijas apmaiņu ar EK Veselības drošības komiteju, PVO un ECDC par īstenotajiem gatavības pilnveidošanas un atjaunošanas pasākumiem.	VM, SPKC, NMPD	
Epidemioloģiskās drošības pasākumi	Aktualizēt ieteikumus nezināmas izcelsmes slimību preventīvo un kontroles pasākumu veikšanai.	SPKC	
	Noteikt kritērijus nezināmas izcelsmes slimības epidemioloģiskai uzraudzībai, kas jāievieš patstāvīgi.	SPKC	
	Veikt uzraudzību savlaicīgai slimības atkārtotu uzliesmojumu identificēšanai.	SPKC	
	Uzraudzīt un kontrolēt normatīvajos aktos un pēc nepieciešamības SPKC rekomendācijās noteikto preventīvo un kontroles prasību izpildi.	VI	
Resursi / rezerves	Apkopot informāciju par medicīnisko resursu (IAL, medikamentu, medicīnas ierīču) atlikušajiem krājumiem. Izvērtēt medicīnisko resursu atjaunošanas iespējas un kārtību.	VM, NMPD	Iesaistītās institūcijas
	Pēc pieprasījuma izstrādāt kritērijus/vadlīnijas medicīnisko ierīču atbilstībai prasībām un/vai pēc uzaicinājuma piedalīties novērtēšanā. Uzraudzīt un kontrolēt farmācijas jomu regulējošo normatīvo aktu izpildi attiecībā uz cilvēkiem paredzēto zāļu un aktīvo vielu apriti.	VI	
	Organizēt medicīnisko resursu atjaunošanu (iepirkumu organizēšana).	VM	Iesaistītās institūcijas
Veselības aprūpe	Nodrošināt veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu tādā apjomā un kārtībā, kā to noteicis VOMK.	VM	Iesaistītās institūcijas
	Izvērtēt un veikt nepieciešamos grozījumus slimnīcas KM plānā atbilstoši situācijai.	NMP slimnīca	

	Sniegt ieteikumus slimnīcu KM plānu pilnveidošanai.	NMPD	
Laboratorija	Atjaunot laboratoriskās izmeklēšanas iespējas un kapacitāti.	RAKUS NRL, BIOR	
	Sagatavo stratēģiju un mehānismu, kā uzlabot laboratoriju tīkla darbības koordināciju apdraudējuma un ĀS gadījumā.	RAKUS NRL, BIOR	
Starptautiskie pārvadājumi / robežšķērsošanas punkti / ceļošana	Nodrošināt informācijas pieejamību par ieteikumiem un prasībām, ja tādas noteiktas, ieceļojot Latvijā.	SPKC	
	Nodrošināt informācijas pieejamību par valstīm, uz kurām ceļojot, jāievēro īpaši piesardzības pasākumi.	Regulāri	SPKC
	Sniegt konsultācijas un informāciju robežšķērsošanas vietām un pasažieru pārvadātājiem par nepieciešamo precizējumu un uzlabojumu veikšanu plānā neparedzētu sabiedrības veselības apdraudējuma situāciju novēršanai.	NMPD	

Sadarbības institūciju rīcība

Citu nozaru atbildīgās institūcijas pasākumus realizē atbilstoši VCA plānā un citos normatīvajos aktos noteiktajam.		
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD)	- Atbilstoši kompetencei organizē un īsteno civilās aizsardzības pasākumus sadarbībā ar pašvaldību un iesaistītajām institūcijām. - Iedzīvotāju apziņošana un savlaicīga brīdināšana par iespējamiem slimības ar liela mēroga un ātras izplatības riska draudiem, masveida saindēšanos un rekomendāciju izplatīšana par profilakses pasākumiem.	
Valsts policija (VP)	- Piedalās karantīnas pasākumu realizēšanā veselības apdraudējuma gadījumā pēc ārstniecības personas vai valsts pārvaldes institūcijas pieprasījuma. - Ja persona atsakās pildīt VI vadītāja vai viņa vietnieku lēmumu par tās izolēšanu ārstniecības iestādē, medicīniskās un laboratoriskās pārbaudes veikšanu, šo personu minētajā iestādē piespiedu kārtā nogādā VP darbinieks ārstniecības personas vai VI inspektora klātbūtnē. Ja nepieciešams, VP izolēšanas vietā nodrošina apsardzi. - Policijas darbinieku, kurš ir iesaistīts piespiedu kārtā izolējamās personas izolēšanā (transportēšanā, meklēšanā), NMP iestāde nodrošina ar individuālās aizsardzības līdzekļiem. - VP darbiniekiem jāievēro nepieciešamās individuālās epidemioloģiskās aizsardzības prasības, kuras nosaka ārstniecības persona, epidemiologs vai VI inspektors. - Piedalās bīstamajā zonā esošo iedzīvotāju brīdināšanā	

	par apdraudējumu un rīcību. • Nodrošina notikuma vietas norobežošanu, apsardzi un sabiedriskās kārtības uzturēšanu. • Nodrošina transporta kustības regulēšanu. • Sniedz pirmo palīdzību saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. • Nodrošina bojā gājušo cilvēku identificēšanu un uzskaiti, organizē transportēšanu uz Valsts Tiesu medicīnas ekspertīzes centru.	
Valsts drošības dienests (VDD)	• Izbrauc uz notikuma vietu pēc informācijas saņemšanas no VP par iespējamu terora aktu, izmantojot sprādzienbīstamas, radioaktīvas, bīstamas ķīmiskas vai bioloģiskas vielas. • Pārņem VP atbildīgās amatpersonas pienākumus un koordinē tajos iesaistītās institūcijas.	
Valsts vides dienests (VVD)	• Piedalās seku likvidēšanas pasākumu organizēšanā atbilstoši kompetencei. • Piedalās bīstamo zonu novērtēšanā, sniedz VVD rīcībā esošo informāciju par iespējamām ķīmiskām vielām apkārtējā vidē, rūpnieciskajos objektos u.c. • Pēc akūtās situācijas pārtraukšanas, novērtē apdraudējuma skarto apkārtējo vides teritoriju, organizē laboratorisko analīžu veikšanu vides paraugiem, lai lemtu par turpmākajiem seku novēršanas pasākumiem.	
Pašvaldība	• Brīdina iedzīvotājus par iespējamo saslimšanu vai saindēšanos un informē par profilakses pasākumiem; • Pieņem lēmumu par karantīnas pasākumu noteikšanu izglītības, ārstniecības un sociālās aprūpes iestādēs, sabiedrisko pasākumu rīkošanas vai peldvietu lietošanas ierobežošanu vai aizliegšanu, kā arī par pašvaldības noteikto karantīnas vai citu ierobežojošu pasākumu atcelšanu slimību izplatības vai cita veselības apdraudējuma gadījumā, pamatojoties uz SPKC reģionālās nodaļas vadītāja vai VI vietējās struktūrvienības vadītāja ieteikuma; • Organizē pretepidēmijas un citus veselības aizsardzības pasākumus skartajā zonā pēc ārstniecības personas vai epidemiologa ieteikuma.	
Nacionālie bruņotie spēki (NBS)	• Piedalās preventīvo un reaģēšanas pasākumu veikšanā, neatliekamo ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos. • Sniedz palīdzību civilajām institūcijām, ja notikusi masveida saslimšana ar infekcijas slimībām un nepieciešama karantīnas pasākumu nodrošināšana. • Karantīnas režīmu atsevišķos NBS objektos nosaka NBS komandieris pēc saskaņošanas ar veselības ministru. • Pasākumu veikšana, lai nepieļautu iedzīvotāju un	<i>Saskaņā ar NBS iesaistīšanu neatliekamo pasākumu veikšanā – palīdzības sniegšanā pieprasa – Ministru kabinets, pašvaldību civilās aizsardzības komisija vai VOMK. Uzdevumus un kārtību, kādā NBS iesaistās palīdzības sniegšanā civilās aizsardzības sistēmā, nosaka Aizsardzības</i>

	dzīvnieku nonākšanu saskarsmē ar slimajiem dzīvniekiem un to līķiem.	<i>ministrs.</i>
Valsts robežsardze (VRS)	• Pēc NMPD pieprasījuma nodrošina pacientu medicīnisko transportēšanu, izmantojot VRS gaisa kuģus. • Piedalās glābšanas un meklēšanas darbos.	
Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR"	• Veic bioloģisko un/vai ķīmisko riska faktoru identifikācijas analīzes. • Piedalās bioloģisko un/vai ķīmisko faktoru ietekmes risku uz cilvēka veselību novērtēšanā.	